

Handleiding

Opgesteld door de domeinwachters

>> Ontdekkingstocht voor
het 1°, 2° en 3° leerjaar

Tjakkie de specht
Ontdekt de lente

Provincie
Antwerpen

INLEIDING

Het zelf -doe pakket bestaat uit een bewegwijzerde route doorheen het park. De leerlingen moeten uitkijken naar spechtenfiguurtjes die in de bomen aangebracht zijn. Deze spechten wijzen met hun bek de te volgen richting aan. Op aangegeven stopplaatsen, een spechtenfiguur met de bek naar beneden; worden korte natuureducatieve opdrachten uitgevoerd. In totaal zijn er 7 opdrachten verspreid doorheen het park. Voor het uitvoeren van deze opdrachten is het raadzaam om de klas op te splitsen in 5 groepen. Je kan natuurlijk, naar eigen inschatting, een opdracht laten wegvallen.

De wandeling met inbegrip van de uit te voeren opdrachten neemt ongeveer 2u. in beslag. Achteraan in deze handleiding vindt u een plattegrond waarop de route en de stopplaatsen aangegeven staan.

Veel succes,
de wachters van het Rivierenhof

Tjakkie de specht

Tjakkie de specht

Tjakkie de specht

Wegbeschrijving:

- naar opdrachten 1 en 2
- Nadat je het karretjes met materiaal hebt opgehaald aan het wachtersgebouw, trek je ermee naar de educatieve tuin. Deze ligt links nadat je het wachtersgebouw hebt verlaten.

Ik ben Tjakkie, de Specht.

Ik zou jullie graag meenemen op een tochtje door het park. Mogelijk kan ik jullie dan ook mijn huisje laten zien. Komen jullie mee? Ik zal jullie de weg tonen.

Maar... let goed op: Hier en daar zal je me tegen een boomstam zien zitten. Kijk telkens goed naar mijn bek. Want daarmee wijs ik de richting aan die jullie moeten volgen. Wijs ik met mijn bek naar beneden, dan wil dat zeggen dat we een spelletje of een opdracht gaan doen.

Afgesproken?

OPDRACHT 1

DOE EEN SPECHT NA

Eerst wil ik nog een beetje over mezelf vertellen.

Kijk, dit is een oud, verlaten spechtennest. Wij Spechten, zijn misschien wel de slimste (hum) van alle vogels. Wij hakken met onze snavel een hol in een boomstam. Daarbinnen zitten we altijd lekker warm en droog.

Het vraagt wel heel wat werk om zo'n hol te maken.

Wil je zelf eens proberen hoe het voelt om met een snavel te werken in plaats van met je handen? Zet dan eens een "Spechtenhelm" op en hak er maar op los tegen één van de boomstammen.

MATERIAALLIJST

helm met spechtensnavel
boomstammen

OPDRACHT 2

BEZOEK HET SPECHTENHUIS

Merels vind ik maar viespeuken. Ze zoeken plastic en andere rommel om mee in hun nest te verwerken... of euh, zijn het de mensen die dat afval zomaar in het bos achterlaten die de echte viespeuken zijn?

Héél wat vogels zijn jaloers op ons, Spechten. Wij Spechten, wonen elk jaar in een nieuw huis. Anderen zouden ook wel zo'n holletje willen maken. Hun snavel is echter niet sterk genoeg om er mee in een boomstam te hakken. Daarom moeten ze tevreden zijn met allerlei andere, meestal oude holtes in het hout.

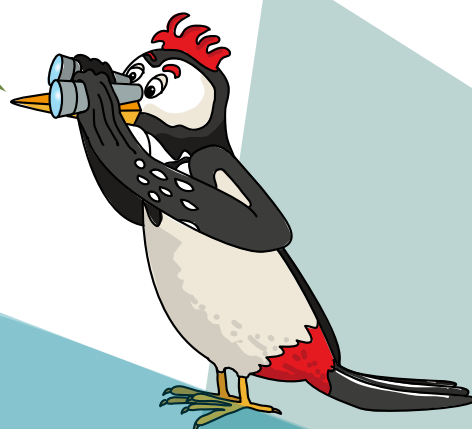
Soms helpen de mensen de vogels een beetje: ze hangen nestkastjes in de bomen.

Denken jullie dat het mee zou vallen om langs zo'n rond gaatje naar binnen te wippen? Of is een deur toch handiger?

Wil je het eens uitproberen?

Ziezo,
en nu op pad.
Vergeet niet, goed naar me
uit te kijken! VOLG DE RICH-
TING VAN MIJN BEK!

Wegbeschrijving:

- Steek het grasveld voor het wachtersgebouw over.
- Ga links en dan meteen rechts het bos in.
- Neem de eerste afslag links. Even verder is de volgende opdracht.

OPDRACHT 3

MAAK ZELF EEN NEST

MATERIAALLIJST

[afbeeldingen van nesten](#)
[horloge](#)

Kijk eens wat een mooie nesten de dieren van het park maken (prenten van nesten laten zien). Maak groepjes van 4 of 5 en ga nu zelf aan de slag! Gebruik materiaal uit het bos om je eigen nest te maken (niets plukken of uittrekken!). Geef de kinderen hiervoor max 10 min. tijd. Roep dan iedereen samen en bekijk de gemaakte nesten. Zorg dat elk groepje er even over kan vertellen. Breek daarna de nesten weer af en laat het bos achter zoals je het vond.

Wegbeschrijving:

- Verlaat het bos door 2 keer links tot aan de verharde weg te gaan, ga vervolgens naar rechts.
- Wandel op de centrale dreef rechts tot aan het standbeeld.
- Ga linksaf en volg de asfaltweg. Voorbij de gebouwen ga je rechtsaf.
- Op het volgende kruispuntje linksaf tot aan de brug. Hier vind je opdracht 4.

OPDRACHT 4

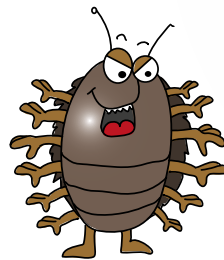
KRIEBELDIERTJES ZOEKEN

Onder de struiken gaan we op zoek naar kleine beestjes. Kijk vooral onder bladeren en stukken hout die je her en der op de grond kan vinden. Zet de gevonden diertjes in een potloepje of petrischaaltje. Gebruik de afbeeldingen van verschillende bodemdiertjes om de naam van de diertjes te zoeken. Er is ook een zoekkaart als je gedetailleerder wil zoeken. Laat jouw diertjes daarna weer vrij!

En wat ik wel wil weten: Vind je ze akelig of schattig?

Waarschijnlijk ben je tussen die wriemelende beestjes wel een pissebed tegengekomen. Lukt het je de pootjes van zo'n pissebed te tellen? Kevers, mieren en andere insecten hebben 6 poten. Spinnen hebben er 8. Maar de pissebed heeft er14!!!

Dat komt omdat pissebedden eigenlijk familie zijn van de kreeften en garnalen.

MATERIAALLIJST

[potloepjes](#)

[zoekkaarten bodemdiertjes](#)

[petrischaaltjes](#)

[afbeeldingen kriebeldiertjes](#)

Wegbeschrijving:

- U gaat rechtdoor tot aan de volgende brug.
- Voor de brug gaat U rechtsaf. Eerste pad links dat tussen de vijvers doorloopt.
- Vanaf hier tot het einde van dit pad kan je opdracht 5 uitvoeren.

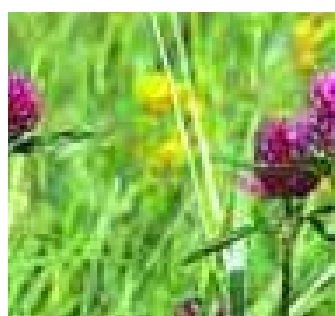
OPDRACHT 5

BLOEMEN ONTDEKKEN

De Lente is een prachtig seizoen. Overal komen prachtige bloemen tevoorschijn.

Probeer eens of je deze planten kan vinden. (Elk groepje krijgt een afbeelding met een bloem op).

En wat ik wel wil weten: Welke bloem vind jij de mooiste?

MATERIAALLIJST

afbeeldingen van bloemen

Wegbeschrijving:

- Wandel verder, de oevers van de vijver rond het openlucht theater af.
- Een eindje verderop bevindt zich voor U de rivier "Het Schijn"
- Van hieruit stap je links in de richting van het houten gebouw
- Iets voorbij dit gebouw voert U opdracht 6 uit

OPDRACHT 6

WATERDIERTJES SCHEPPEN

We hebben al op de bodem naar diertjes gezocht.
Ook in het water krioelt het van het leven.

We gaan met de schepnetjes op zoek naar waterdiertjes. We werken weer in 5 groepjes. Elk groepje krijgt een netje en een bakje. Per groepje kan iedereen om de beurt het netje gebruiken. Er zijn 3 bakjes om de diertjes op te vangen. De bakjes kun je op de voorziene waarnemingsplateaus plaatsen. Doe eerst wat water in je bakje, dan kan je de gevangen diertjes daarin zetten. Schep niet té diep! Het netje komt dan vol slijk en je ziet dan helemaal geen diertjes zitten. Bovendien vertoeven deze diertjes het liefst in de bovenste (warme) waterlaag. Laat iemand je helpen om het netje leeg te maken. Keer het voorzichtig binnenste buiten in het bakje, zodat er geen beestjes in blijven zitten. Zoek de naam van jouw waterdiertjes met behulp van de afbeeldingen. Laat ze daarna weer vrij!

En wat ik wel wil weten:
zou jij graag in het water leven?

MATERIAALLIJST

potloepjes

5 schepnetjes

5 waterbakjes

5 potloepjes

5 zoekkaarten waterdiertjes

afbeeldingen waterdiertjes

Wegbeschrijving:

- Ga een paar stappen terug en vervolg de weg via het broekbos.
- Aan het volgende X-punt rechtdoor.
- Iets verderop ligt aan de linkerkzijde een smal pad. Via dit smalle paadje naast de gracht bereiken we terug de hoofddreef van het park.

OPDRACHT 7

HET VOGEL- GELUIDENSPEL

MATERIAALLIJST

kaartjes van het vogelgeluidenspel

We gaan nu terug naar het wachtersgebouw. Aan de straatzijde van het gebouw, is er een grasveld. Daar spelen we een laatste spelletje: "Het vogelgeluidenspel".

Tijd voor een spelletje!

In de lente hoor je overal vogels zingen. Dit zijn de mannetjes die ofwel een vrouwtje willen lokken of aan indringers willen laten horen welk hun gebiedje is, en waar dus geen andere mannetjes gewenst zijn. Elke vogelsoort heeft zijn eigen zang. Zou het voor de vogels moeilijk zijn om tussen al dat gefluit door, de zang van hun eigen soort te herkennen? We gaan het eens uitproberen.

Iedereen krijgt een kaartje. Op dat kaartje staat een vogel afgebeeld. Bovenaan staat de naam van die vogel, onderaan het geluid dat hij maakt. Kan je dat geluid niet goed lezen, vraag dan aan de juffrouw of meester om het even voor te doen. Laat je kaartje niet aan iemand anders zien! Opgelet! Wanneer de juffrouw of de meester een teken geeft, zijn jullie geen kinderen meer, maar vogels. Je loopt dan rond op het grasveld en maakt het geluid dat op je kaartje staat. Ondertussen moet je ook goed luisteren! Misschien hoor je andere vogels die hetzelfde geluid maken. Het is de bedoeling om koppeltjes te vormen met de vogels die hetzelfde geluid maken. Dat kunnen er 2, 3 of 4 zijn. Of misschien..... blijf je wel helemaal alleen. Dan moet je maar naar een ander bos vliegen om een vrouwtje of mannetje van jouw soort te zoeken...

Ziezo
zangvogeltjes, dit
was onze afsluiter.

Het materiaal kan je terug
binnenleveren op de wacht.
Hopelijk vonden jullie het
prettig en leerrijk om in mijn
bos te komen wandelen.

TOT ZIENS !

